

STATENS HAVERIKOMMISSION

Förkortad rapport

SHK
BIBLIOTEKET

Rapport C 1989:12
Luftfartshändelse 1988-09-25
Sundbro flygfält, Uppsala, U län
Ärende SE-TLB 56/88

INNEHÅLL

RAPPORT C 1989:12

I föreliggande rapport redovisas undersökningen under ett fåtal rubriker. Rubrikerna har numrerats enligt den uppställning som rekommenderas av ICAO. Rubriker som ej återfinns i texten har streck i stället för sidhänvisning.

	Sid
Skrivelse till luftfartsverket	3
SAMMANFATTNING	5
INLEDNING	6
1 FAKTAREDOVISNING	7
1.1 Redogörelse för händelseförloppet	7
1.2 Personskador	7
1.3 Skador på luftfartyget	7
1.4 Andra skador	7
1.5 Besättningen	7
1.6 Luftfartyget	7
1.7 Meteorologisk information	8
1.8 Navigationshjälpmedel	-
1.9 Radiokommunikationer	-
1.10 Flygfältsdata	-
1.11 Färd- och ljudregistratorer	-
1.12 Haveriplats och segelflygplanvrak	8
1.12.1 Haveriplatsen	8
1.12.2 Segelflygplanvraket	8
1.13 Medicinsk information	-
1.14 Brand	-
1.15 Överlevnadsmöjligheter	-
1.16 Särskilda prov och undersökningar	-
1.17 Övrigt	-
2 ANALYS	-
3 SLUTSATSER	8
3.1 Undersökningsresultat	-
3.2 Sannolik haveriorsak	8
4 REKOMMENDATIONER	-
5 ÖVRIGT	-
<u>BILAGA</u>	
1 Utdrag ur cert reg beträffande föraren (endast till luftfartsverket)	

Anmärkning

All tidsangivelse i rapporten avser svensk normaltid (SNT) = UTC + 1 timma

STATENS HAVERIKOMMISSION

Datum
1989-02-13

Ärendebeteckning
SE-TLB 56/88

Luftfartsverket

Rapport C 1989:12

Statens haverikommission (SHK) beslutade den 25 september 1988 att inleda undersökning av en luftfartshändelse samma dag rörande segelflygplanet SE-TLB.

SHK får härmed enligt 121 § luftfartsförordningen (1986:171) överlämna rapport över undersökningen.

Hans Gullberg

Lennart Ringqvist

SAMMFATTNING AV UTREDNINGSRAPPORT C 1989:12
Ärende SE-TLB 56/88

Luftfartyg typ:	Bergfalke IV
Tidpunkt för händelsen:	1988-09-25 kl 12.35
Plats:	300 m NO Sundbro/Uppsala flygplats, C län
Typ av flygning:	DK, C-skolning
Antal ombord:	Besättning: 2
Personskador:	Inga
Skador på luftfartyget:	Omfattande
Lärarens ålder, certifikat:	40 år, S cert
Elevens ålder och flyger- farenhet:	15 år, 3 timmar 10 minuter

Vid planerad landning på flygfältet kom planet in för lågt varför läraren valde att utelanda. Segelflygplanet havererade på grund av att vänster vingpets tog i marken vid sväng på låg höjd.

Bidragande faktorer till haveriet har varit:

- Föraren missbedömde höjden.
- Den hårda vinden.

INLEDNING

Statens haverikommission (SHK) underrättades den 25 september 1988 om att ett haveri med segelflygplanet SE-TLB inträffat vid Sundbro flygfält, Uppsala, samma dag kl 12.35.

Händelsen har utretts av SHK som företrätts av Hans Gullberg, ordförande, och Lennart Ringqvist, utredningschef.

SHK har biträtts av KSAK genom Torleif Hiort, som sammanställt rapporten.

Händelsen är av okomplicerad beskaffenhet. SHKs utredning redovisas därför kortfattat.

SHK har sammanträtt

<u>Dag</u>	<u>Plats</u>	<u>Närvarande</u>
1988-11-16	SHKs kansli	Gullberg, Ringqvist, KSAKs flygsäkerhetsmän, från luftfartsverket K-G Bask

1 FAKTAREDOVISNING

1.1 Redogörelse för händelseförloppet

Flygningen var en skolflygning DK. Efter att ha genomfört de normala flygövningarna återvände eleven till nedflygningssektorn för landning. Han lämnade nedflygningssektorn på ca 200 m och flög in på medvindslinjen. Vindstyrkan var hård och byig. När eleven svängde in på baslinjen upptäckte läraren att de hade för låg höjd. Läraren tog då över flygningen och sneddade in mot fältet. Han insåg dock att han ej skulle nå fram till flygfältet varför han planerade att landa på en åker i finalens riktning. På grund av hinder i form av staket, kor m m tvingades han dock att välja en åker något till vänster om finalen. För att komma rakt in på åkern svängde föraren på låg höjd. Vänster vingspets tog i marken och flygplanet gjorde en kraftig gir och tog mark med en efterföljande ground-loop och blev stående horisontellt.

1.2 Personskador

Inga.

1.3 Skador på luftfartyget

Omfattande skador på flygplankroppen.

1.4 Andra skador

Inga.

1.5 Besättningen

Läraren hade S-cert och var vid haveritillfället 40 år.

<u>Antal flygn./flygtid</u>	<u>Sen 30 dag</u>	<u>Sen 90 dag</u>	<u>Totalt</u>
Segelflygplan	70/23	218/77	1603/734
Denna typ	x)	58/12	350/83

x) Uppgift saknas

1.6 Luftfartyget

Flygplan SE-TLB

Ägare/innehavare: Uppsala Flygklubb, Box 99, 751 03 Uppsala
KSAK, Box 20080, 161 20 Bromma

Typ: Scheibe Bergfalke 4. Nr 5809. Tillv.år 1971

Luftvärdighetsbevis giltigt t o m 1992-12-31.

Flygvikt/tyngdpunktsläge låg inom godkänt område.

1.7 Meteorologisk information

Vind: 280, 15-20 knop
Moln: 3/8 cu med bas 800 m
Sikt: Mer än 10 km
Temperatur: + 15° C.

1.12 Haveriplats och segelflygplanvrak

1.12.1 Haveriplatsen

Haveriplats: Ca 300 m innan stråk 24 på Sundbro flygfält, Uppsala

Position: Lat 59 63' N Long 16 38' E

Grässtråk har en längd på 450 m och bredd 55 m. Omgivande terräng består i huvudsak av åkermark.

1.12.2 Segelflygplanvraket

Efter haveriet stannade flygplanet i normalläge.

Skador:

Vänster vinge: Fanerskada, vingpets samt skada på vinginfästning.

Höger vinge: Inga synbara skador.

Kroppen: Främre delen av kroppsundersidan intryckt. Bakkroppen vriden och deformerad. Vänster vinginfästning avbrutet.

Stabilisator: Fanerskador.

3 SLUTSATSER

3.2 Sannolik haveriorsak

Segelflygplanet havererade på grund av att vänster vingpets tog i marken vid sväng på låg höjd.

Bidragande faktorer till haveriet har varit:

- o Föraren missbedömde höjden.
- o Den hårda vinden.